

CONSANGUINITAS PER TRES REGULAS DECLARATUR.

I. Regula Magistris pro Linea recta.

EX JOAN. ANDR.

ASCENDENTUM & Descendentium quot sunt personae de quibus queritur, computatis intermediis una dempta, tot sunt gradus inter eas. Si igitur vis scire quantum distat abavus à Petrucio (Petrucium esse fingimus in cellula ubi est facies) utroque computato & intermediis, quinque sunt personae: deme unam, quatuor sunt gradus: & sic de aliis.

Pro Linea collateralium duae sunt Regulae.

I. Collateralium in linea aequali quoto gradu quis distat à communi stipite; toto distat inter se, vel sibi attinent. Exemplum pone. Cum facis abavum stipitem inter P. & pronepotem propatrui, (nam illi sunt in linea aequali,) quilibet distat à stipite quoto gradu: ergo inter se quoto. De computatione tantummodo Canonica loquor.

II. Collateralium in linea inaequali quoto gradu remotior distat à communi stipite, toto distat inter se. Exemplum pone faciendo abavum stipitem: P. & filius propatrui sunt in linea inaequali. Computemus ergo à remotiori, scilicet à P. sed P. distat à stipite quoto gradu, ergo à filio propatrui quoto. Semper intellige secundum Canones.

PRO ARBORE CONSANGUINITATIS secundum computationem Civilem dantur tales Regulae.

I. In linea recta Ascendentium & Descendentium quot sunt personae de quibus queritur, computatis intermediis una dempta, tot sunt gradus inter eas.

Pro Linea collateralium.

I. Collateralium in linea aequali quoto gradu quis distat à communi stipite; toto duplicato distat inter se, vel sibi attinent. Nam secundum Leges quilibet persona gradum facit in collateralibus. Computatio enim Legistarum ob aliud fit, quam computatio Decretistarum.

II. Collateralium in linea inaequali quot sunt personae stipite dempto, tot sunt gradus. Si amplioem optas enucleationem, recurre ad Joannis Andree declarationem.

JOAN. ANDR. c. an. 1347. Bononiae.

Linea lecturam Arboris diversis olim diversum modum tenentibus, Joannes de Deo Hispanus post illius, lecturam ipsius Arboris novum modum assumens, per suas metricas Regulas ipsius intellectum nifus fuit aperire: sed propter multitudinem Regularum, & versuum obscuritatem, aliquibus notum ignotum, aliis ignotum reddidit. Attendens igitur ego Jo. And. inter Decretorum Doctores minimus & indignus, inventionem Arboris ex eo fuisse, ut habentibus materiam Consanguinitatis & Affinitatis ignotam, nota: & habentibus notam, ex oculorum inspectione notissima feret: Antiquorum scripta revolvi, & (prout expedire credidi) compilavi.

§. 1. Primò quaerens ad utramque Arborem, ad quid fuerit inventio Arboris necessaria. Secundò an sit authentica. Tertiò ad quid in volumine Decretalium repetita, quae olim fuerat in Decretis.

Oculis multa subjiciuntur.

§. 2. Primae quaestionis ex superius dictis patet solutio: probatio enim ad oculum alias vincit, Instit. de gradib. §. agnationis: xxvii. q. 1. nec aliqua. Ex ostensione enim facti quaedam melius percipiuntur, quam elocutione, extra, de donat. Apostolica, vers. fin. Hinc est quod agrorum mensio subjicitur oculis, xvi. q. 3. inter: de praescript. quia indicante: C. fin. reg. l. 3. Ventris inspectio, an mulier sit praegnans, ff. de ventr. inspic. l. 1. in princ. Locorum pudicitiae investigatio, an mulier sit virgo, extra, de probat. proposuisti: an arcta, de frig. §. malefic. fraternitatis: vel aliter impedita, eod. tit. ex literis. Injuriam an sit atrox aestimatio, ff. de fer. l. 2. Et Literae Papales an sint verae vel falsae, de crim. fals. licet.

§. 3. Ad secundum dico, quod Arbor authentica est; quod patet ex Canonibus Iudori & Alexandri, xxxv. q. 5. c. 1. 2. §. ult.

§. 4. Ad tertium dico, quod quia in Decretis de Consanguinitate & Affinitate tractatur, utile fuit ibi Arborem ponere: & quia in Decretalibus est idem tractatus, & in hoc volumine utile fuit repeti, ex eo maxime, quia nemini venit in dubium, id falsis esse validum satique famosum, quod repetita lectio probat, C. de emend. Justini. Cod. l. un. Item ex eo quia antiqui Canones circa materiam illam multum fuerunt correcti: unde expediens fuit secundum statum Jurium novorum antiquam Arborem decidere.

§. 5. Deinde ad Arborem Consanguinitatis specialiter descendamus. Et primò queritur quid sit Consanguinitas, & unde dicatur: quid Linea, quid Gradus. Secundò queritur quomodo Arbor formetur: & quare sic formetur, & quare sic punctetur: & interferemus Regulas per quas cognoscuntur gradus. Demum ponemus quaedam notanda, & quaedam quaestiones.

Consanguinitatis distinctio.

§. 6. Ad primum dico, quod Consanguinitas est attentiva personarum ex eo proveniens, quia una descendit ab al-

tera: vel amba ab eadem. Vel est vinculum personarum ab eodem stipite descenditum carnali propagatione contractum: quod satis est idem. Dicitur autem Consanguinitas, quia sanguinis unitas: à con & sanguine: quia de communi sanguine descendunt. Et quoad probationem conjugii non distinguo an tales consanguinei sint producti ex uxorio coitu, vel ex fornicario, quod est expressum, extra, de probat. per tuas.

§. 7. Linea verò est collectio personarum ab eodem stipite descenditum, gradus continens, & numeros distinguens. Et est triplex Linea, scilicet graduum Descendentium, Ascendentium, & Collateralium, ut infra patebit, §. ff. de grad. l. 1. §. 1. Jurisconsultus.

§. 8. Gradus est habitudo distantiarum personarum, quae cognoscitur quòt agnationis vel cognationis distantia duae personae inter se differunt. Et dicuntur Gradus ad similitudinem graduum scalarum, vel locorum proclivium: quia ita gradum de proximo in proximum, ff. de gradib. l. Jurisconsultus. §. gradus.

§. 9. Formatur autem sic Arbor. Primò vide cellulas Ascendentium: secundò Descendentium: demum Collateralium. Ascende super cellulam vacuum: quae remanet ideò vacua, quia non potuit nomen proprium habere: cum aliae cellulae (exceptis his, quae per genitivum nominantur) sumant nomen ab ipsa. Quomodo enim possemus illam cellulam nominare, quam dicimus filium patris: fratrem fratris: patrem filii, & sic de singulis? & eam alii vocant Joachim: alii Protheum: alii truncum. Nos autem à nomine Bidelli nostri vocemus eam Petrusium. Et scire debes, quòd competenter illae cellulae mediae Ascendentium & Descendentium dividerentur directè per medium, ut à latere dextro illarum ponerentur nomina marium, ut abavus, proavus, &c. à latere sinistro nomina mulierum, ut avia, provia, &c. quia posita à latere dextro descendunt à maribus, & e converso. Supra cellulam vacuum est cellula haec continens, pater mater, & unum punctum supra, & unum infra. Supra illam est cellula avus avia, continens duo puncta supra, & duo infra. Supra illam est cellula proavus provia, continens tria puncta supra, & tria infra. Supra illam est cellula abavus abavia, habens quatuor puncta supra, & quatuor infra. Descendendo sub cellula vacua, est cellula habens filium & filiam: & habet unum punctum supra, & unum infra. Sub illa habens nepotem & neptem, & duo puncta supra, & duo infra. Sub illa pronepotem & proneptem: & tria puncta supra, & tria infra. Sub illa abnepotem & abneptem, & quatuor puncta supra, & quatuor infra.

§. 10. Antequam ad Collaterales transeamus, scire debes quòd punctorum numeratio est numeratio graduum, habito respectu ad cellulam vacuum: & puncti superiores denotant computationem secundum Jus Canonice; puncti inferiores secundum Jus Civile, &c. Ponitur autem computatio Canonica in superiori parte cellularum: Civilis verò in inferiori, ut detur intelligi excellentia Juris Canonici ad Civile: & maxime quoad hunc casum, quo instrumitur in matrimoniis, quae licite contrahi possunt, nec-ne: & cum matrimonium sit sacramentum Ecclesiae, in eo praecipue Lex minor est Canone, extra, de secund. nupt. c. ult. §. penult. Vides autem ex punctatione praedicta, quòd in computatione Ascendentium & Descendentium concordat utrumque Jus: quia in eis semper persona addita personae per carnem propagationem gradum adjicit.

§. 11. Ad inveniendum autem gradus inter eos secundum utrumque Jus, tolle hanc magistralem Regulam. Ascendentium & Descendentium quot sunt personae de quibus queritur, computatis intermediis una dempta, tot sunt gradus inter eas. Si igitur vis scire quantum distat abavus à Petrucio: utroque computato & intermediis, quinque sunt personae: deme unam, quatuor sunt gradus. Idem dico de ipso P. ad abnepotem: quia eo modo erit reperire quinque personas: & sic quatuor sunt gradus. Si velis scire quot distet abavus P. ab abnepote P. invenies ibi novem personas computato P. & sic octo erunt gradus. Scias autem quòd iste P. non habet totam suam computationem in Arbore. Scias enim quòd quilibet habet duos parentes: quatuor avos: octo proavos: sedecim abavos: & sic semper Ascendentes duplicantur. Unde impossibile fuisset tot personas in Arbore scribere.

§. 12. Quaero an inter Ascendentes & Descendentes prohibito copula conjugalit excedat quartum gradum? Et dicit Goffre. in Sum. de consang. §. affin. §. item quantum, recta Linea est perpetua. quòd non, per decret. non debet, eod. tit. quae generaliter loquitur. Alii committere contradicentes inter Ascendentes & Descendentes perpetuum esse prohibitionem dicunt: & quod de quarto gradu dicitur, in Collateralibus locum habet: ad hoc, xxxv. q. 3. progeniem, §. diabolus capitulis sequent. in quibus dicitur, quòd olim non solum usque ad secundum gradum, sed etiam in quantum notitia erat parentela, extendebatur prohibitio. Ex quo ergo certum est alterum descendentem, & alterum ascendentem; perdurat prohibitio: ad idem, Instit. de nupt. §. 1. ff. de ritu nupt. l. nuptia: & hoc verum puto.

§. 13. Ad Collaterales transeamus, & ad fratrem & fororem: & causa brevitas prosequendo solum partem mediam Arboris ad modum vexilli: quae intellecta reliqua intelligetur: quod per se patet. Dicamus de fratre & Descendentibus. Sub

Arbor Consanguinitatis.

Linea distinctio: & ejus multiplicatio.

Gradus de-cognoscitur quòt agnationis vel cognationis distantia duae personae inter se differunt.

Arboris Consanguinitatis formatio.

Jus Canonice est excellentius Civile.

Consanguinitas prohibita in recta Linea est perpetua.

Regula Collateralium.